

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ вносять
на цілий рік 10 ар. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно 1 „ — „
для заграниччя 20 рублів або
40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр.
в бюрі газет Л. Горювіца в
Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня крім неділь і ру-
ських свят о год. 5. по пол.

Редакция і Адміністрация
„Буковини“ находить ся в
Чернівцях (ул. Петровича
ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за
оплатою 6 кр. від стрічки;
а в „Надісланім“ по 10 кр.
від стрічки.

„Мертвецкий великдень“.

Є в Русинів повіре про мертвецкий великдень. О півночі встають трупи небіжчиків, вибирають зпоміж себе також проводиря трупа і беруть ся радити про життєнні справи. Але що они нічого не знають про теперішність і бачать все змінене, то лише охкають цілий час. Тоді заносить трупячим запахом в цілім селі, де стоїть той цментар; часом попадає ся між них який п'яний Никифор, що ночує на цментарі, хоче удати енергічного між ними, викрикує, вигонкує чобітьми, поки не заїде когут і ціла мара щезає.

Цілом подібне можна було бачити на тім „общомь“ собраніи политического общества Народна Рада“. На нїм пахло аж надто прикро трупами; не було нічого живійшого — просто трупи; Лише один Попескул, прогнаний Волохами писар, увидав ся по сали, витупкував ногами — бачить ся, горівка ему аж в п'яти зайшла — одним словом впорядковував. Попескул був головним аранжером того „собрания“. Попри него бачили ми справді проводирів, чи — як москвофіли кажуть — вождів д-ра Воляна, о. Андрійчука з Мамаївців і сов. Калитовского. Всего було спочатку 64 осіб, врахувавши вже 26 селян — що належать до читалень „Рускої Бесіди“ і на

нашу раду пішли слухати, як то противники вміють радити — правительственно-го комісаря і одного гімназиста, котрий видко завчасу хоче стати політиком. Коли додамо, що між рештою присутних були члени і нечлени „Народної Ради“, то мабуть не дуже помилимо ся, коли числом членів поставимо 20. Зійшло ся кілька трупів, заманили ще кількох селян і — „состояло ся общее публичное собрание“...

В сали тишина, цілком як в гробі... Від стола, де сидить „вождь“ дає ся чути якийсь гомін, та чути виразно лише слова „быль“, „публичное собрание“, „общество“, вкінці слово „я“... Живі люди не могли розуміти того белкотаня, але за те розуміли его трупи, они-ж між собою! Побачивши, що надходять якісь живі люди, настрашила ся громадка, бо думала, що наспів мабуть страшний суд, а тут немалі гріхи на совісти. Як би відвернути той суд? Треба було запротестувати против того, щоби живі люди мішали ся в справі трупів. І „воскрес“ редактор „Православной Буковини“ Козаркевич і рек важне слово, що на „собранию“ є люди, котрі готові світові розповісти, що тут „радять“; диятог ставляє „внесеніє“, щоби ті люди добровільно „устрашили ся.“ „Правда! Славно!“ загули трупи. „Вождь“ почіхрав ся. Як то можна випрошувати людей, коли

трупи заповіли „во всеуслышаніє“ „публичное собрание.“ І як подобає „вождю“ сказав важне слово: „Ми не потребуємо боїтись! (певно, бо як когут заїде, то ціла мара щезне! — *Ред.*) Врешті, вольно небу брехати!“ І зараз таки зробив „вождь“, з того права ужиток і сказав кілька слів не до річи. І „изъумѣна ся“ трупи, коли побачили у свого „вожда“ таку відвагу; они не привикли від него чути слово, а ще менше таке відважне. Та тут нема що довго думати — позаякє то думанє! бо близько сидить правительственный комісар; значить треба придержувати ся програми.

Встав один і прочитав протокол; мужики насторожили уши, аби добре чути, що то таке читають; роззявили они і рот, та се нічого не помогло — як не розуміли, так не розуміють! Що оно таке? Питають бідні наші селяни: „Прошу, по якому се він так говорить?“ — „Е, відповідає запитаний, сей пан недавно приїхав з Росії, з вистави, то там привик говорити по „настоящому!“ Селяни лише зітхнули.

Бачать аранжери, що селяни сидять без „вниманія“, треба їх збудити. І став редактор *Буковинскихъ Вѣдомостей* грімким голосом читати про „діяльність“ того „общества Народна Рада“; в сали дав ся

БОЯРИН ОРША.

Поєма М. Ю. Лермонтова в перекладі
Вєгдана Лєпкого.

(Конець.)

— Що було старче, то забудь...
Поглянь отгуг, на тую грудь —
Она не в ранах як твоя,
Та в ній за те живе — туга!
Тебе пімстили вже давно,
А хто і як, то все одно!
Ти, краще буде, зараз мов,
Де-б я доньку твою знайшов,
Бо я єї на час війни
Від рук поганих ворогів,
Їх поцїлуїв і мечів
Поклявсь безпечно зберегти.“

„Бігай мерщій в старий мій дїм,
Донька моя жие у нїм.
Донька моя у нїм жие,
Нїщо не їсть, нїщо не пе.
Не їсть, не пе, з тугою жде,
Щоб лиш побачити тебе.
Спішись, вже близький мій конець.
Тепер зневажений отець
Для вас страшний, лиш як мертвець!“

Він дальше говорить хотїв, —
Язик у роті задубів.
Хотїв рукою дати знак,
А кожний палець мов закляк!
І смерть повіяла крилом

Понад его блїдим чолом;
Він впав на землю, захрипів
І дух від тіла відлетїв.

До него підійшов тоді
Арсеній тихо — і з землі
Мертвечу голову підвів
І руки зіцілені розвів;
І ясні слези потекли
По білім трупячим лицю;
І супокійну красоту,
Так тайну, наче смерть саму
Побачив на цілім виду.

І довго молодець при нїм
Стояв в розкалюю нїмїм
І все покійному працав,
Хоч сам прощєня не дістав.
Потім легенько розіпняв
На грудех дорогий кафтан
І там давних і свїжих ран
Пізнав кєрвавї слїди.
І руку він свою поклав
На зимне серце і пізнав,
Що в серци буйного старця
Аж до саміського кінця
Кров пламенним огнем пила...

Зійшла вечірняя зоря,
Як сїв Арсеній на коня.
Летить... Біліють ся дуги
Широкі, а на них сїґи
Мов скатерть білая лежать,
В проміню сонїшнім горять.
І лїє знакомий перед ним

Чорнїє муром камяним
На виднокрузї стєповім...
Вїзджає в лїс неначе в дїм,
І мертвий сон царює в нїм.
Лиш інколи з старого лїня,
Почувши хрананє коня,
З нечєвї гайворон зірвєсь,
Летить, щоб знову сієти дєсь.
З клюва стирає свїжу кров.
А по стєпах ширєких знов
На поле битви стрїмголов
Вовки на нир біжать — піснї
Сьпївають дикі, голоснї...
А на вітках сосєн, берїз
Немов замерзлі канї сїґз
Яснїє інєй і шатром
Звисає срібним над шляхом;
І як їздець в шпєркій їздї
Рукою доторкнєсь гилї,
Як стїї посиплють ся дрібнї
На него канї лєдянї...

Він вітром гонить... Вже коня
Дорога змучила тяжка
І незвичайно скорий біг
З'ужив всю силу кінських нїг.
З грудий его клубом густим
Їде пара наче з печі дим.
Від нетерпимости їздця
Вже кров тєчє з боків коня.

Лиш от конець. — А тут і дїм
На березї Двїпра крутїм
Встає легенько зза гори.

чути відгомін, бо саля простора, а при тім майже порожня! Та як тут говорити о діяльності, коли не було єї? На щастє знає мова багато фраз, also her damit! „Положенє було дуже тяжке, тож виділ не міг багато зробити. На вні подав за цілий рік дві скарги на уюслідженє рускої мови, передав консисторії меморандум против фонетики і вислав депутацию до митрополита; а більше не міг виділ зробити.“ Ось вкоротці „діяльність“ виділу; дальше пішли жалі, що в члени „общества“ вступило лише 8 людей, а до каси вплинуло за цілий рік 17 зр.; решта була фраза. Богато було тих фраз, так багато, що зіпсували апетит п. Матковскому. Він промовив з серіозною міною, що він незадоволеній з такої „діяльності“ виділу, бо дійсно виділ нічого не зробив, ба навіть не відбув ні одного засіданя! Членських вкладок не плачено, бо не знати кому їх заплатити: почта звертає післані на адрес „общества“ гроші, бо також не знає, кому доручити. Коли так має дальше іти, то не варто, аби „общество“ існувало! Загули „Славно!“ І дійсно, се було славно, бо по що-ж себе і сьвіт дурити, що трупи можуть радити і займати ся живими справами. Тут справді найкрасним і для народу найхосеннійшим ділом було би розв'язанє такого „общества.“ Але ні! що трупи обходять нарід? „ми не даймо ся!“ кликнув один „господинь.“ Отже не даймо ся, виберім новий виділ, граймо дальше комедию, може хтось повірить нам!

Встав „вождь“ і випрошує ся, що він не хоче бути більше „вождомь“, бо — як сам казав — він „все в шпитали, а потім у Відни“, то немає часу. Ми признаємо тому вождови рацію; він дійсно в шпитали, бо він туди й належить... Так що-ж, коли за ним туди тягне і решта трупів, коли він має навіть в шпитали остати їх „вождомь“! Нема що робити, треба таки лишити ся „вождомь“, бо „ліпшого“ певно не найдуть... І рек „вождь“ важне слово: Я піддаю ся воли народу... (се-б то

тих 45 людей! — *Ред.*) Прийшов вибір виділу; махери роздавали картки з написаними вже виділовими. Але як почислили die Häupter ihrer Lieben, почали ся соромити — мабуть перший раз в житю — так мало членів! А тут ще живі люди придивляють ся! Ні, треба лише відчитати імена кандидатів, а решта притакне і виділ вже готовий. Як загадали, так зробили. З напруженем всіх своїх сил винайшли п'ятьох інтелігентів, що хочуть дати свої імена на виділових струпішілого „общества“.

Між тим ще прийшли оо.: Жалковскій, Велегорскій і Маковієвич, а на часочок явив ся також о. архимандрит Стефанеллі, котрий мабуть відкрив в собі наново Русина і хотів записати ся в члени „общества“, але саме ще в час надумав ся! В тій хвили було в сали 77 людей, вже разом з селянами-читальниками, котрі з цікавості прийшли дивити ся, „як там нічого нема“ (ipsissima verba одного поважного селянина).

Послідною точкою були вільні внесення. Сов. Калитовскій відчитав свою роботу на темат, „якіи ми б'дны“ і як він не займає ся політикою. Не будемо говорити, що люди підчас сего відчиту робили; досить, що „вождь“ зараз таки закінчив збори і виїс здорове цїсаря. Та против того запротестували трупи, они хотіли ще дещо сказати, поки когут запіє... Виступив якийсь міщанин і виїс, щоби *Бук. Вьдомости* писали слово руский двома сс, отже вже не „руский“ а просто „русский“ (а се значить московскій)! Добре, дуже добре, чесний трупе! Чому не сказати отверто свою гадку і ціль? Адже запіє небавом когут, то і так московфільска мара на Буковині щезне. Селянин Стефан Лупул накинув ся в неприличний спосіб на наших послів Стоцького і Пігуляка, а коли ему иньший чесний міщанин перебив і закинув неправду, заворушили ся трупи. Піднесли ся костисті руки, загула саля. Живі люди побачили, що трупи задумують щось лихого, отже опустили празник мерт-

вещкого великодня. Саля стала майже цілком порожня; лишило ся около 40 людей — більше прихильників струпішілого „общества“ годі найти на Буковині. На се жалували ся о. Маковієвич і о. Андрійчук; оба они висказували свій жал, що так мало уш прийшло їх слухати; їх слова майже викликували сльози у трупів, але трупи не вмють плакати, тож лишило ся без плачу на тім „собранію“.

Встав відважний редактор *Православной Буковини* і виїс пос. Тиміньскому і Бежанови за їх працю вотум недовіря. Він вказав, що наші сусїди Волохи здобувають все ширший терен, лише Русини мов сироти. „Я не ворог Волохів, я їм не завидую; противно, я тішу ся тим, бо у нас з Волохами одна віра, одна кров, (!!) можна сказати! Славно! пане Козаркевич, das war gut geblasen! Але п. редактор сказав на відміну і мудре слово, що з трех консервативних послів не можна бути вдоволеним; пос. Волян занятій иньшими справами, тож ему не можна робити закиду (*Голос*: То він запровадив уніятську школу!), але послам Тиміньскому і Бежанови треба дати вотум недовіря. Горда загула: Славно! „Вождови“ стало прикро, що его товаришам, котрі коли не більше то так само нічого не зробили як він, хочуть уділити вотум недовіря. Він став жалувати ся, що він у Відни „один руский посол“, що за ним ніхто не стоїть, жадна інтелігенция, жаден нарід, отже він нічого не може зробити там. (То чому не зложите мандат? — *Ред.*) Але виберіть більше послів, то буде инакше. (Писар Попескул кричить: Виберіть п. д-ра Воляна!) А в соїмі кождий робить, кільки може. „Ми боронили ся против нападів, ми боронили свого етимологіческого права (sic!); що-ж хочете більше?“ Браво! Славно! Най жис етимологіческое право! Отже „вождь“ заявив, що лише виборці мають право давати вотум недовіря.

Аби „собраніє“ скінчило ся, як лицює московфільским трунам, виступив ще Сав-

Пестріють в гурті остроги
І загороди і плоти.

А поміж ними лиш одна
Стоїть бездушна і сумна
Палата Орші як мара...
Неначе голод або мір
Позамітав боярскій двір.

Він зєїв з коня і пішки йде,
Коня за поводи веде;
Аж тут гурток дітий малих,
Що гралась на подвір'ю, в миг
Зірвавсь. Грізба єго очий,
Єго одежа, вид страшний
Злякали їх, — розбіглись пріч.

Він входить в дім, — в комнатах ніч.
Скрипить підлога і стара
Дрожить посуда скрізь пуста
На спорохнілих полицках...
Сумрак кімнату всю залаг...
Лиш крізь віконниці по шклах
Неясний сонця луч продрєє
І на печи в кутку кладєє.
А тут і сходи... І по них
Посеред сумерків нічних
Біжить Арсеній на гору,
Аж яєний сьвіт вразив єго,
Замерзле перед ним вікно
Хитало ся. — Мабуть давно
Відчинене стоїть воно,
Бо сніг нападав перед ним
Високим горбом ледяним...
Знаєме місце! — Ті самі

На ліво дверцята старі,
На замок замкнені. — Іржа
На них неначе кров була.
Ножем він замок гнеть розбив,
Скрипливі двері відчинив
І скоро а на пальцах йде,
Бо — там єго дєсь любка жде.

Війшов. — Шукає. — Чи-ж она
Переді мною криєсь вже?
Шукає скрізь, єї нема!!
То прецінь дивно! Ліжко ще
Стоїть змінате! — І мабуть
Ще недалекий час, як тут
Єї лежала голова.
Тут голову нераз, не два
На тихий сон вона клала.
Підходить ближше і тогди
Зобачив він, як порохи
На біду постіль налагли
І як свої тонкі сїтки
Скрізь затягнули навуки.

А вже до вечера ішло.
Кидало сонце крізь вікно
В кімнату тиху і пусту
Своє промінє золоте.
Арсеній голову сумну
Склонив на груди. А отсе
Здрігнув ся, наче на змию
Поставив він стоцу свою.
І в тую хвилю, Боже мій!
Він бувби рад, щоб лютий змий
Впустив ему своє жало

Вперід, — чим він уздрів єго.
Бо людскі перед ним кістки
Біліли ся, а з голови
Череп — всьміхав ся без очий.
І білих мармурних плечий
Вєї гордощі і вся краса,
Дівоча, довгая боєа
Розсинала ся по кісткам,
Попридилала... А оттам,
Де серце чисте, молоде
Любовю било ся живе —
Крутились вже цілі роки
Гідкі, голодні черваки...

От що остало ся з любви!
Холодний порох і — кістки!
Все, все, що я колись кохав,
Устами ніжно цїлував,
Прийме бездушная земля!
Єї-ж пречистая душа,
Принявши божественний вид,
В небеснім царстві днесь царить;
І днесь в оттих кістках мій взір
Вбачає виразний довір...
Она умерла в цьвітї літ.
Чи серед мук, чи без тривоги,
Коли і як, — то знає Бог.

...Він був отець і ворог мій;
Нехай кістки ті посвідчать,
Що тут лишили ся по ній
І непоховані лежать!
Велика є вина моя, —

Для школярів!

Товариство „Просвіта“ при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Впов. сьвященників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призовлені кр. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені, позолоченими берегами, можна купити в канцелярії товариства у Львові в ринку ч. 10, по слідууючій ціні:

Розкази про сили природи 20 кр., Оповіданя о житю сьв. Бориса і Гліба 20 кр., Повістки для дітей 27 кр., Сестра 15 кр., Байки 22 кр., Історія Руси ч. I. 25 кр., Історія Руси ч. II. 23 кр., Лев і коноплі 24 кр., Рогата худоба 45 кр., Про живолоти і ліси 20 кр., Венеція Франкліна 16 кр., На досвітках 22 кр., Серед ледового моря 25 кр., Житє сьв. великомученика і лікаря Пантелеймона 20 кр., Дрібна птиця господарєка, а великі гроші 20 кр., Відкрите Америки 22 кр., Звірята шкідні і пожиточні 42 кр., Перекотиполе, повістка, 18 кр., Кирило і Методій 22 кр.

Молитвенник народний (в звичайній оправі) 20 кр., влучній оправі: а) хребет полотняний і золочений хрест з переду 25 кр., б) ціла управа полотняна, береги золочені і золочений хрест з переду 35 кр.

Молитвенник народний великий по ціні 90 кр., 1-10, 1-30, 1-60, 1-80 зр.

В рускїм товаристві педагогічнім, улица академічна ч. 8, у Львові, можна також дістати на премії для учеників слідууючі виданя:

Образкові виданя. Звіринєць 10 кр., Гостинець 10 кр., Забавки 10 кр., Менажерія 10 кр., Робінзон 40 кр., Квіточка 20 кр., Віночок 20 кр., Кобзар Тараса Шевченка 20 кр., Гете-Франко: Ліє Микита 50 кр., Мірон: Пригоди Дон Кіхота 40 кр.

Виданя без образків. Читанка ч. I, II, III, IV, оправні 20 кр., без опр. 10 кр., Вязанка желань 10 кр., Хемія Роское 40 кр., Учитель на р. 1890, 1891, 1892, 1893, 1894 по 2 зр., Давноєк на р. 1890, 1891, 1892, 1893, 1894 по 4 зр., Ів. Левіцкий: Попадисє, Ріадвяні сцени 10 кр., Вол. Шухевича: Занєски школяря 20 кр., О. Нижанковский: Батько і мати, двосєнів для дітей з фортепяном, 10 кр., Леоніда Глібова: Байки 5 кр., В. Чайченка: Олеся; Комар; Грицько по 5 кр., Дума про княгиню Кобзаря 5 кр., Діпрової Чайки: Казка про сонце та его сина; Писанка по 5 кр., М. Лисенко: Тече вода з-під явора, Двоєплів з фортепяном, 10 кр., Мапа етнографічна Русі-України 20 кр., Гордієнко: Картаґінці і Римляни 20 кр., Юлій Верне: Подорож довкола землі 60 кр., Барановский: Приписи до іспитів 20 кр., Молитвенник народний, в полотно оправлений, 20 кр., д-ра Л. Кельнера: Коротка історія педагогії 60 кр.

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

Виданя „Буковини“.

Царівна. Повість Ольги Кобилянської, сторін 424, 8°, ціна 1 зр. 50 кр., з пересилкою 1 зр. 70 кр.

Перші Зорі, оповіданє Теодота Галіна, сторін 110, вісімки, ціна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волі. Оповіданє О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, ціна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ всі три книжки коштують лише 1 зр. 70 кр. разом з пересилкою.

Поручаємо гостинницю Метрополь Лерхенфельда в Чернівцях при улиці Ратушевої.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ І ШКОЛІ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-русского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, вносіть 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимєкорше!

П. Т.
Отсим маю честь повідомити шановних відбрателів, гостей і публику, що я перебрав істнуючий доси під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА
склад корінних товарів, вин і делікатесів
→ (заснований 1812 р.), ←

а окрім того
АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН
з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під мою власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сій нагоді складаю сердечну подяку за довіре, оказанє так часто попередній фірмі, і прошу уклїнно, мати те саме довіре на дальше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задоволити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

Прошу о часті замовленя і пишуєш з поважанєм
Стефан Гаїна.

Пам'ятайте на Народний Дім
в Чернівцях!

Літературне Товариство „РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улица Петровича число 2,
має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану
Омельном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892, 1894, по 1 зр. 20 кр. за рочник, а всі 7 разом за 7 зр.

З пересилкою почтовою 7 зр. 30 кр.

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	Поїзди			Відходять	Поїзди				
	поспільні	особові	мішані		поспільні	особові	мішані		
до Чернівців				з Чернівців					
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028	550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029	538
З Букарешту, Яє, Сучави, Глібоки	329	912	1000	523	До Глібоки, Сучави, Яє, Букарешту	1203	717	1048	616
З Новоселиць, Садагури					До Садагури, Новоселиць				430 621
до Львова				зі Львова					
З Відня, Кракова	130	655	930	955	До Кракова і Відня	250	1100	440	955 645
З Букарешту, Сучави, Чернівців, Станіславова	955	613	728	201	„ Підволочиск	211	600	930	1045
З Підволочиск	230	805	510		„ „ з Підзамча	225	614	948	1112
З „ на Підзамче	218	742	445		„ Чернівців, Сучави, Яє, Букарешту	610		1025	245 1015
Зі Стрия		1210	8	150	„ Стрия			522	935 722
З Белзця		800	545		„ Белзця			915	705
Зі Сколього і Стрия		1010			„ Сколього і Стрия				305
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг)		845			„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг)	840			

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. рано. — Средно-європейский час рїкнитє ся від львівского о 36 минут, а від черновецкого о 44 минут; коли на залізниці є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкїм 12 год. 44 минут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцію відповідає **Др. Василь Дутчак.**

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканіча.

